

JULIA DE MAN LAPIDOTH

Studie på individnivå söker insikter för bättre njurfunktion

Behandling av högt blodtryck och diabetes har gjort stora framsteg under de senaste årtiondena – men varför har det inte resulterat i förbättrad njurfunktion?

I en unik studie vill Julia de Man Lapidoth fortsätta att undersöka hur riskfaktorer för hjärt- och kärlsjukdom påverkar njurfunktionen i en åldrande befolkning i norra Sverige. Målet är att nå insikter som kan förebygga framtida njursjukdom och minska risken för hjärt-kärlsjukdom och för tidig död.

Den aktuella forskningen är tredje delen i Julias doktorandutbildning vid Umeå universitet med huvudhandledare Stefan Söderberg, professor i internmedicin och kardiologi. Hon menar att njurarna behöver ett större fokus.

”Min upplevelse är att det generellt i samhället är ett stort fokus på hjärta och kärl, medan njurarna ibland glöms bort. De är ju fantastiska organ med betydelse för så många funktioner i kroppen”, säger Julia.

Utgångspunkten är den så kallade MONICA-studien där åtta befolkningsundersökningar utförts i Norr- och Västerbotten mellan 1986 och 2022. Julia vill nu gå vidare genom att undersöka hur njurfunktionen utvecklas över tid hos den enskilda individen i kohorten. Datan på individnivå sträcker sig över en tidsperiod upp till 33 år, vilket aldrig tidigare har analyserats i Sverige.

”Det gör att vi kan studera i vilken mån patienter försämras i sin njurfunktion över tid och kvantifiera hur åldrandet och riskfaktorer för hjärt- och kärlsjukdom bidrar till det”, förklarar Julia.

Primärt söks svar på ett antal nyckelfrågor: Hur har njurfunktionen försämrats över tid hos individer i Västerbotten och Norrbotten? Är det sämre än normalt för åldrandet? Hur är kopplingen till exempelvis BMI, blodtryck, kolesterol, rökning och utbildningsnivå?

I en tidigare studie, baserad på tvärsnittsdata från de sju första MONICA-undersökningarna, observerades försämrad njurfunktion över tid, som kvarstod trots justering för riskfaktorer och socioekonomiska faktorer. Det är i linje med tidigare nordiska studier.

”Med tanke på att vården har så mycket bättre kontroll på patienters blodtryck och blodsocker idag är detta fynd oväntat”, säger Julia. ”Även om livsföring skiljer sig mellan olika landsdelar räknar vi med att resultatet från norra Sverige skulle kunna bidra med information som även är relevant nationellt och internationellt.”

Projektet kommer att ge information om hur njurfunktionen i norra Sverige har förändrats över tid på individnivå. För att motverka framtida försämring och njurskada måste trender och potentiella orsaker analyseras i detalj. Hur mår njurarna – och vad kan göras för att optimera njurhälsan?

Anders Westgårdh

Namn: Julia de Man Lapidoth

Familj: Sambo

Det bästa med ditt jobb: Som läkare är det fantastiskt att få möta så många olika människor med olika bekymmer. Det är hedrande att få vara en del i människors liv på det viset. Med forskningen får man fördjupa sin kunskap och förhoppningsvis en dag bli expert inom sitt forskningsområde.

När du inte arbetar: Jag gillar att löpträna och vara ute i naturen.

Forskningsprojektet kortfattat

Stor befolkningsstudie med nya viktiga kunskaper om

njurfunktionsutveckling i en åldrande population.

Stiftelsen för